

Afdeling **Beleid en Programmering**
Onderwerp **Informatie dak- en thuislozenmonitor 2008**

De leden van de raad van
de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 61 44 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk OS 09.2067812

Datum **22 OKT 2009** Uw brief van

Behandeld
door **O van der Molen**

Geachte heer/mevrouw,

Voor de zesde keer hebben wij de de dak- en thuislozenmonitor laten samenstellen; deze gaat over het jaar 2008. De monitor koppelt de cliëntgegevens van de opvanginstellingen aan de gemeentelijke basisadministratie (GBA) van Groningen. We krijgen door de monitor een goed overzicht in de omvang en samenstelling van de populatie dak- en thuislozen in Groningen. Bovendien levert de monitor informatie over het aantal dak- en thuislozen dat uit huis is gezet, het gebruik van de verschillende maatschappelijke opvangvoorzieningen, het gebruik van het postadres, hulpverleningscontacten en begeleid wonen.

Sinds vorig jaar werken we bij het opstellen van de monitor samen met de andere centrumgemeenten in het Noorden: Leeuwarden, Assen en Emmen. Onze monitor is eerder gereed dan de monitoren van de andere drie gemeenten. Daarom wordt het heen en weer reizen (pendelen) van dak- en thuislozen tussen de vier noordelijke centrumgemeenten in deze rapportage niet meegenomen. De informatie over pendelen verwachten we eind november 2009.

Uit de resultaten van de monitor hebben we de volgende beleidsmatige conclusies getrokken.

Het instrument dak- en thuislozenmonitor

We meten met de monitor de beschikbare opvangcapaciteit in relatie tot het aantal dak- en thuislozen. Deze relatie geeft al een aantal jaren een stabiel beeld. Met de huidige gegevens van de monitor kunnen we onvoldoende het effect van ons Regionaal Kompas "Onder Dak" meten. De huidige gegevensset van de monitor willen we daarom herijken op de effectieve meting van de beleidsresultaten van het Regionaal Kompas.

Daarnaast willen we ervoor zorgen dat deze meting meer aansluit bij de in opbouw zijnde gezamenlijke monitor van de vier grote steden. Deze monitor meet de effectiviteit van hun dak- en thuislozenbeleid op een zevental indicatoren, onder meer overlast.

In- en uitstroom

Dit jaar verdelen we voor het eerst het aantal dak- en thuislozen in twee categorieën, namelijk feitelijk daklozen (personen die niet beschikken over een eigen woonplek en voor een slaapplek aangewezen zijn op buiten slapen) en residentieel daklozen (bewoners die staan ingeschreven bij een instelling van maatschappelijke opvang). Naast de feitelijk en residentieel daklozen wordt gerapporteerd over de groep gebruikers van voorzieningen van begeleid wonen. Deze verdeling geeft een beter inzicht in de te onderscheiden doelgroepen.

Het aantal feitelijk dak- en thuislozen en residentieel daklozen stijgt vanaf 2006 met 2,7 % (van 756 in 2006 naar 777 in 2008). In deze periode stijgt het aantal bewoners die gebruik maken van een vorm van begeleid wonen met 225% (van 81 in 2006 naar 183 in 2008). We concluderen dat de toename van woonbegeleiding niet automatisch leidt tot een afname van de instroom van dak- en thuislozen (gemiddeld 751 per jaar in de periode 2003 -2008). Om dak- en thuisloosheid tegen te gaan zijn gerichte preventiemaatregelen nodig. Uit eerder onderzoek (dak- en thuislozenmonitor 2007) blijkt dat de huidige gegevens, die een indicatie zouden kunnen geven van toekomstige dak- en thuisloosheid, maar in beperkte mate samenhangen met dakloosheid (huisuitzetting: 8% samenhang, postadressen: geen samenhang).

Ook dit jaar lukt het om dak- en thuislozen snel weer een dak boven hun hoofd te geven en hen weer in de maatschappij te integreren. Dit komt door de toename van mogelijkheden van diverse vormen van (individuele) begeleiding na dak- en thuisloosheid. 19% van de populatie stroomt meerdere keren in ("draaideur-instroom"). Uit de monitorrapportage komt naar voren dat in de periode 2003-2008 81 % van de populatie na uitstroom niet meer terugkomt in de opvangvoorzieningen.

De betrokken instellingen hebben het begeleid wonen gefinancierd door een beroep te doen op de beschikbare AWBZ-middelen. Inmiddels zijn de aanspraken op deze middelen vanaf 2009 gewijzigd, waardoor lichtere vormen van begeleiding niet meer door de AWBZ worden gefinancierd. De effecten hiervan zullen pas in de monitor over 2009 terug te vinden zijn.

Doelgroep

Het beeld van de doelgroep wijkt dit jaar niet af van voorgaande jaren. Dak- en thuislozen met een niet-Nederlandse achtergrond maken in verhouding tot de bevolkingsopbouw van de provincie Groningen vaker gebruik van opvangvoorzieningen voor kortdurend verblijf. Naar verhouding maken ze weinig gebruik van langdurige opvang en begeleid wonen. Dit komt overeen met het algemene beeld dat allochtonen naar verhouding minder gebruik maken van intramurale voorzieningen. Het merendeel van de dak- en thuislozen is van Nederlandse afkomst (> 60%) en man (> 80%). De vrouwelijke gebruikers van de opvang maken voor meer dan 80% gebruik van de crisisopvang.

Omdat 50% van de gebruikers van de opvangvoorzieningen autochtone mannen zijn, levert preventief beleid gericht op deze doelgroep naar verwachting het meeste rendement op.

Preventie

We vangen ieder jaar ruim 600 nieuwe dak- en thuislozen op. Op het ogenblik hebben we niet goed en volledig zicht op de problematiek in de provincie Groningen. Het is onduidelijk waar de dak- en thuislozen precies vandaan komen en welke maatregelen genomen zijn om dit te voorkomen. We willen meer zicht krijgen op de herkomst van de dak- en thuislozen door te zoeken naar indicatoren die dak- en thuisloosheid beter voorspellen. Daarnaast willen we samen met de instellingen de registratie van dak- en thuislozen aanpassen, zodat het duidelijk wordt welke omstandigheden geleid hebben tot dak- en thuisloosheid. Door ons eerst te richten op de belangrijkste doelgroep (autochtone man) en met de Groninger gemeenten de preventie te verbeteren, willen we het aantal dak- en thuislozen in ieder geval stabiliseren.

Het aantal huisuitzettingen in de provincie Groningen is gestegen van 248 naar 287. In toenemende mate is voor de uithuiszetting al hulpverlening aanwezig (38%). Ondanks de toename van deze hulpverlening vinden we dat voorafgaand aan elke eventuele uitzetting hulpverlening moet zijn aangeboden. We zitten met woningcorporaties en hulpverlening om tafel om de aanwezigheid van hulpverlening bij uithuiszetting verder te verhogen.

Gebruik dagopvang

De laatste twee jaar maken een kleine 1.000 bezoekers gebruik van de dagopvang. Het aantal bezoekers blijft ongeveer hetzelfde, waarbij het aantal bezoekers per dag daalt. Dat betekent dat bezoekers steeds minder frequent gebruik maken van de dagopvang. Met dagopvangvoorzieningen willen we de uitkomsten van de monitor bespreken en afspraken maken over het gebruik van de dagopvang en de verbetering van de registratie van de bezoekers, zodat we beter in beeld krijgen wie er gebruik maakt van deze voorzieningen.

Jongeren in de opvang:

We hebben de jongeren in de maatschappelijke opvang in beeld, maar niet de jongeren die geen blijvende thuissituatie hebben. Zij wonen tijdelijk bij familie of vrienden. De landelijke overheid constateert een toenemend aantal zwerfjongeren en vraagt aan de gemeenten om hier gericht beleid op te ontwikkelen. Omdat we onvoldoende informatie hebben over zwerfjongeren, bereiden we een onderzoek voor om beter inzicht te krijgen in deze problematiek.

Samenvattende beleidsconclusie

Vergeleken met de vorige jaren laat de monitor van 2008 eenzelfde beeld zien. Opmerkelijk is de sterke stijging vanaf 2006 van het aantal gebruikers van begeleid wonen (225%). We constateren dat deze toename van begeleid wonen niet geleid heeft tot een afname van het aantal dak- en thuislozen.

De dak- en thuislozenmonitor geeft een goed overzicht van de omvang en samenstelling van de populatie dak- en thuislozen in Groningen. Echter, dit overzicht biedt te weinig aanknopingspunten om de beleidsresultaten van ons Regionaal Kompas "Onder Dak" de komende jaren te toetsen en bij te stellen. Herijking van de monitor op relevante indicatoren die wel deze aanknopingspunten bieden, is nodig. Naast de meting van onze resultaten willen we ons ook kunnen vergelijken met de behaalde resultaten van de vier grote steden. Daarom zullen we met onze monitor, waar mogelijk, aansluiting zoeken bij de gehanteerde indicatoren van de vier grote steden.

Landelijk signaleert men een toename van het aantal zwerfjongeren. We weten vanuit onze monitor niet de omvang en aard van deze problematiek in Groningen. We onderzoeken dit daarom eerst, alvorens we passende beleidsmaatregelen nemen. Op een aantal punten zijn we, naar aanleiding van de dak- en thuislozenmonitor 2007 en 2008 in gesprek met instellingen. Het betreft hier het beleid met betrekking tot het gebruik van de dagvoorzieningen en de aanwezigheid van hulpverlening voordat er huisuitzetting plaatsvindt.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,
